

Ковалі перемоги: як інструктори НГУ гартують захисників

ТЕЛЕГРАМ- НОВИНИ

МИКОЛАЇВЩИНА

Російські війська припинили атаки після серії провальних спроб у грудні. Про це повідомив голова Миколаївської ОВА Віталій Кім в ефірі телемарафону.

В грудні окупанти тричі намагались перетнути Дніпровський лиман, всі три спроби були невдалі. За словами Віталія Кіма, ситуація на лимані нині стабільна, ворог припинив спроби перетнути його.

Потрапили до проекту відновлення житла від світового банку. Міністерство розвитку спільно з Міжнародним банком реконструкції та розвитку відібрали 5 територіальних громад, де за проектом «Ремонт житла для відновлення прав та можливостей людей (НОРЕ)» буде здійснено капітальний ремонт багатоквартирних будинків, пошкоджених у результаті російського вторгнення. Серед них - Миколаївська область.

У Миколаєві перейменують районний суд. Верховна Рада підтримала постанову про перейменування 103 місцевих судів у межах декомунізації та дерусифікації в Україні. Про це повідомила нардепка Ірина Герасченко.

Зокрема, серед судів, які потрапили під декомунізацію, Ленінський районний суд міста Миколаєва. Тепер його буде перейменовано на Інгупський.

«Зміна найменування місцевих загальних судів не призведе до утворення нового суду, його реорганізації чи ліквідації», - додала депутатка.

У Володимирській громаді відкрили Алею Слави та пам'ятник героям війни. Про це повідомляє Баштанська районна державна адміністрація.

Світлу пам'ять полеглих 15 січня вшанували хвилиною скорботного мовчання родичі загиблих військовослужбовців та місцеві жителі. Після завершення молебню за загиблими захисниками відбулося покладання квітів.

У Миколаєві вшанували пам'ять полеглих героїв акцією. 18 січня пройшла акція під назвою «Зупинись - у пам'ять про Костю». Цей захід став частиною всеукраїнської ініціативи, приуроченої до півріччя з дня загибелі військовослужбовця та волонтера з Рівного Костянтина Юзюка.

Учасники акції, тримаючи плакати та фотографії своїх рідних, вшанували пам'ять загиблих українських воїнів. Одночасно такі події відбулися ще у 27 містах України.

«На навчаннях я намагаюсь передати бійцям усе, що знаю. Ставлюся до них вимогливо, адже вони мають розуміти: тут і зараз є я - той, хто підкаже і допоможе. Але на полі бою інструктора поруч не буде. Там залишаться лише знання, які вони здобули під час тренувань», - розповідає інструктор із позивним Малулюк.

Інструктор - це не просто людина, завдання якої провести тренування. Це наставник, який здатний знайти підхід до кожного бійця, навчити їх працювати як єдине ціле, допомогти командирам створити міцний колектив, де кожен воїн не лише виконує свою роль, але й готовий підхопити функції іншого, якщо це необхідно. Це людина, яка буде силою армії на знаннях, злагоженості та взаємній підтримці, інформує прес-служба «19-го Миколаївського полку охорони громадського порядку НГУ».

Досвід інструкторів Нацгвардії - це не просто набір знань і вмінь. Це життєвий досвід, який вони здобули на полі бою. Вони бачили смерть зблизька, відчували на собі тягар відповідальності за життя інших людей. Цей досвід робить їх непересічними особистостями, здатними передати своїм учням не лише техніку ведення бою, а й мудрість, яку дає життя. Вони знають, як підготувати бійців до будь-яких, навіть найнесподіваніших ситуацій.

Інструктори 19-го Миколаївського полку НГУ - це ті, хто щодня формує воїнів, перетворюючи їх на справжніх професіоналів. Кожен рух, постріл, маневр - усе, що може врятувати життя та забезпечити успіх на полі бою, ретельно відпрацьовується під їхнім пильним наглядом. За плечима більшості з них - важкий бойовий досвід, набуті через випробування знання та навички, які тепер стають безцінним скарбом для нових поколінь.

ПОГОДА

24 СІЧНЯ синоптики прогнозують хмарну погоду, вночі без опадів, вдень місцями невеликий дощ. Вітер південний, 5 - 10 м/с. Температура повітря вночі +1...+3 градуси, удень +5...+7 градуси.

25 та 26 СІЧНЯ очікується хмарність з проясненнями, 25-го вночі дощ, удень місцями невеликий дощ, 26-го без опадів. Вітер 25-го південно-східний, 26-го південний, 3 - 8 м/с. Температура повітря вночі +2...+4 градуси, вдень +7...+9 градусів.

Із понеділка до четверга (27 - 30 СІЧНЯ) хмарна погода зміниться сонячною, без опадів. Температура повітря вночі від +1 до +2 градусів, вдень від +6 до +7 градусів.

Гаряча лінія «Південної правди»

Актуальна інформація щодо призначення пенсій у воєнний час, оцифрування трудових книжок, пенсійного калькулятора

В умовах повномасштабного вторгнення Росії в Україну установи Пенсійного фонду продовжують призначати, нараховувати пенсії українцям і надавати ряд інших послуг, серед яких - призначення страхових виплат, субсидій та пільг. Про роботу ПФУ в період воєнних дій, під час «гарячої лінії» з читачами нашого видання у редакції «Південної правди» розповіла начальниця Головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області Олена СИЧУГОВА.

Читайте на 4-й стор.

ТЕЛЕГРАМ-
НОВИНИ
СВІТ та УКРАЇНА

«Київ і Москва повинні йти на поступки». Марко Рубіо, якого в понеділок, 20 січня, Сенат США затвердив на посаду держсекретаря США, заявив, що рішення війни між Росією та Україною вимагатиме компромісів з обох сторін. За його словами, припинення війни Росії проти України стане офіційною політикою адміністрації Дональда Трампа. Переговори про припинення війни між Росією та Україною не будуть проводитися публічно. При цьому він підкреслив, що Росія є агресором у цьому конфлікті, повідомляє CNN.

Орбан розкритикував Україну за зупинку транзиту газу. Будапешт розглядає можливість відповідати на цей крок. Про це прем'єр-міністр Угорщини заявив на пресконференції під час візиту до Братислави у вівторок, 21 січня, повідомляє Index. За словами Орбана, Україна нібито відмовляється від переговорів. Він також заявив, що виступає проти швидкого членства України в Європейському Союзі, оскільки це розорить угорську економіку. А якщо Україна вступить до НАТО, це призведе до війни Альянсу з Росією.

Однією з вимог Путіна на можливих переговорах стане зменшення Збройних Сил України у п'ять разів. Про це сказав Президент Володимир Зеленський на Всесвітньому економічному форумі в Давосі у вівторок, 21 січня. Зеленський запевнив, що без української армії та дієвих гарантій миру Путін піде далі, щоб окупувати всі країни колишнього СРСР. Також Зеленський підкреслив, що за час повномасштабної війни кількість російських військових в Україні зросла утричі - з 200 тисяч до понад 600 тисяч.

Байден заздалегідь помилював кількох членів своєї сім'ї. Таке рішення він ухвалив в останні години свого президентства, день інавгурації Дональда Трампа. Про це повідомляє NBC News. Згідно з указом, Байден вирішив помилювати за «будь-які ненавільницькі злочини проти Сполучених Штатів, які вони могли скоїти або в яких брали участь»: брата, невістку, сестру та шурина.

Стало відомо, яка зарплата та пенсія у Трампа. Про це розповідає The Economic Times. Президент Сполучених Штатів отримує щорічну базову зарплату в розмірі 400 000 доларів, встановлену ще у 2001 році. Він має додаткові фонди на офіційні поїздки та розваги: 100 000 доларів на туристичні витрати та 19 000 доларів на розважальні заходи, що допомагають підтримувати його діяльність на високому рівні. Після завершення президентського терміну Дональд Трамп, як і всі колишні президенти США, зможе отримувати пенсію в розмірі близько 230 000 доларів на рік, а також зберігати медичне обслуговування та підтримку для свого офісу. Хоча компенсаційний пакет президента США є одним з найбільших у світі, він значно поступається виплатам лідерів деяких країн. Наприклад, прем'єр-міністр Сінгапуру отримує приблизно 1,6 мільйона доларів на рік.

Гренландія потрібна США для боротьби з Росією та Китаєм. Про це заявив Дональд Трамп, повідомляє Politico. Обраний президент США Дональд Трамп хоче зробити Гренландію частиною США. Причому не виключає використання сили. Протягом століть острів знаходиться під контролем Данії.

Різниця у понад 1000%. Україна відстає від країн Європейського Союзу за рівнем мінімальної заробітної плати, встановленої законодавчо. За даними, український показник становить 181,65 євро, що є найнижчим серед європейських країн, повідомляє in-korr.com. Навіть найнижча мінімальна зарплата в Польщі перевищує український показник в 2,5 рази. В Люксембурзі мінімальна зарплата найвища у Європі, перевищуючи український показник більш ніж в 14 разів.

Політикум

Ювілейний «Рамштайн»: нові ППО, дрони та інвестиції

Україна отримала серйозний пакет підтримки від союзників на останньому засіданні формату «Рамштайн». Деталі розповіли в партії «Слуга Народу»

За майже три роки повномасштабної війни українці зробили неможливе. Зробили те, у що ніхто й ніколи не вірив - не просто вистояли під натиском російської тиранії, а й звільнили половину всіх окупованих територій, відігнали ворога від столиці, «зачистили» Чорне море від панівної присутності російського флоту. І, звісно, в цій важкій боротьбі своє плече підтримки підставили міжнародні партнери, яких із першого дня вторгнення РФ вдалося об'єднати навколо України зусиллями Президента Володимира Зеленського та всієї його дипломатичної команди. Сили оборони нашої країни отримали найновітнішу зброю та військову техніку, які мають у своєму арсеналі провідні армії світу. Ось це - успішний результат української дипломатії.

Одним із таких об'єднавчих майданчиків, як розповідають у президентській партії «Слуга Народу», став формат «Рамштайн». Це - серія дипломатичних зустрічей міністрів оборони з майже 50 держав світу для того, щоб синхронізувати та прискорити надання військової допомоги Україні. На початку 2025 року пройшло якраз ювілейне 25-те засідання цієї Контактної групи з питань оборони України, де був присутній Президент Зеленський, якому вдалося «привезти» звідти серйозний пакет допомоги для посилення обороноздатності України. В партії «Слуга Народу» розкрили деталі.

**Партія «Слуга Народу»:
Українській владі вдалося
залучити на обороноздатність
країни \$145 млрд
іноземної допомоги через
формат «Рамштайн»**

Дорожня карта підтримки

«Рамштайн» працює у форматі Коаліції спроможностей. Їх вісім, і вони стосуються авіації, протиповітряної оборони, морських спроможностей, артилерії, бронетехніки, IT, дронів та розмінування. До кожної коаліції входять ті чи інші держави, які спільно надають Україні за її запитом необхідну допомогу для реалізації конкретних цілей та завдань. На ювілейному «Рамштайні» учасники затвердили дорожні карти

співпраці за цими вісьмома напрямками, які визначатимуть ключові потреби в допомозі до кінця 2027 року. Тобто, це говорить про те, що, незважаючи на зміну президентів у Сполучених Штатах, цей формат продовжить працювати, наголошують у партії «Слуга Народу»!

**«Успішна дипломатія
Президента Зеленського
об'єднала цивілізований світ
в інтересах України», -
Олена ШУЛЯК**

Нова допомога від США

США також оголосили про виділення нового пакету військової допомоги для України. Його сума - \$500 млн. Гроші виділять на снаряди, ракети до систем ППО та ракети класу «повітря-земля» й обладнання для винищувачів F-16.

**Системи ППО, дрони
й українська зброя**

У партії «Слуга Народу» зазначили, що на «Рамштайні» про значну підтримку оголосили й інші союзники України та члени НАТО.

Так, зокрема, Німеччина передасть шість систем ППО IRIS-T та ракет-перехоплювачів до цих систем. Велика Британія разом із союзниками по НАТО надасть 30 тис. нових безпілотників - найсучасніших FPV-дронів, які зможуть маневрувати повз російську протиповітряну оборону для атак на їхню позицію та бронетехніку. Своєю чергою, Польща пообіцяла надати партію танків.

Канада виділить допомогу на \$330 млн, більшість коштів направлять на закупівлю та доставку до України крупнокаліберних боєприпасів та закупівлю української зброї за данською моделлю, тобто шляхом прямого фінансування українських виробників.

Понад 2 млрд євро на військову допомогу Україні спрямує Норвегія в 2025 році. Це, як наголошують у політичній силі «Слуга Народу», найбільша військова допомога в історії країни!

**Успіх Курської операції
та іноземний контингент**

Виступаючи на засіданні «Рамштайну», Володимир Зеленський зробив низку важливих заяв. Зокрема, Президент зазначив, що Україна підтримує розміщення на своїй території іноземного

контингенту в межах безпекових гарантій. Таку ідею минулого року озвучила Франція, її вже підтримала Великобританія. Як говорять у партії «Слуга Народу», це може стати дієвим інструментом, який примусить Путіна до миру.

«Ми маємо бути сміливими, і ми маємо пропонувати справді сильні інструменти. Візьмімо, наприклад, Курську операцію - це одна з наших найбільш перемог не лише минулого року, а й за весь час війни. Росії довелося відвести майже 60 тис. солдатів з українського фронту, щоб протистояти їй. Минуло вже п'ять місяців, як наші війська утримують буферну зону на російській території», - зазначив Президент України Володимир Зеленський.

**Олена ШУЛЯК,
голова партії
«Слуга Народу»,
нардеп**

**ПРЕЗИДЕНТ ЗЕЛЕНСЬКИЙ
РОБИТЬ УСЕ В ЙОГО СИЛАХ,
ЩОБ ГІДНО ЗАВЕРШИТИ
ВІЙНУ ДЛЯ УКРАЇНИ**

Формат «Рамштайну», до якого входить близько 50 країн, відіграє чи не головну роль у зміцненні обороноздатності України та розбудові наших Сил оборони. І це доводить сума військової допомоги, яку ці країни нам виділили - на цей час понад \$145 млрд. Звісно, можна впевнено сказати, що цього б не сталося без успішної дипломатії Президента Зеленського та всієї команди України на своїх напрямках - Офісу Президента, Кабінету міністрів, Верховної Ради, зокрема, й наших депутатів, нашої партії «Слуга Народу».

Україна вже стала ключовим місцем в Європі, навколо якого вибудовується нова архітектура безпеки, і в цьому процесі в Президента Зеленського лідерська роль. Окрім «Рамштайну», він підписав із низкою держав 27 двосторонніх безпекових договорів, які розраховані щонайменше на 10 років вперед і створюють над Україною своєрідну безпекову парасольку. І на засіданні «Рамштайну» Президент закликав інші країни до підписання таких угод. І це надзвичайно важливо, оскільки гідне завершення війни, над чим працює Володимир Зеленський, є спільною метою всіх цивілізованих країн.

Мовою цифр

Мобільна міграція: до Lifecell перейшло найбільше абонентів у 2024 році

У 2024 році понад 340 тисяч українців скористалися послугою перенесення номерів до іншого мобільного оператора.

Як пише Бізнес Цензор, про це свідчить статистика, оприлюднена Національною комісією, що здійснює державне регулювання (НКЕК). За дани-

ми регулятора, найбільше абонентів торік втратив «Київстар» - від нього пішло 207,1 тис. користувачів. Перейшли до іншого оператора торік також 109,5 тис. абонентів «Vodafone Україна» та 22,9 тис. користувачів Lifecell. Водночас саме до Lifecell перенесли найбільше номерів - 269,8 тис. До «Vodafone Україна» перейшли 54,1 тис. користувачів, а до «Київстару» - лише 16,6 тис.

3 перших вуст

Озеленення, інновації та догляд за містом

16 січня пройшла пресконференція за участю керівництва КП «Миколаївські парки». На заході обговорили підсумки роботи підприємства та поділилися планами на майбутнє.

Як повідомив директор КП «Миколаївські парки» Дмитро Чучмай, протягом 2023-2024 років у Миколаєві активно займалися озелененням. У місті висадили 587 дерев, 190 хвойних рослин і 18 820 кущів.

«Ми повністю відновили роботу семи фонтанів,» - зазначив Дмитро Чучмай, додавши, що раніше вони не працювали через втрату централізованого водопостачання внаслідок воєнних дій.

Для забезпечення такого обсягу робіт підприємство постійно вдосконалюється. Завдяки підтримці європейських партнерів підприємство отримало 8 одиниць техніки - автовежі, вантажно-пасажирські автомобілі, а також 23 одиниці малої механізованої техніки. Крім того, закуплено техніку за кошти міського бюджету. Наприкінці 2024 року міська влада разом із Данією реалізували проєкт із придбання п'яти сучасних під-

мітально-прибиральних машин. Наразі підприємство має близько 60 одиниць техніки, яку використовують для озеленення міста та підтримки чистоти.

Особливу увагу на пресконференції приділили обрізці дерев на вулиці Соборній. Дмитро Чучмай підкреслив, що систематична обрізка зелених насаджень раніше не проводилася, що призвело до їхнього занедбаного стану. Основною метою цих робіт є збереження дерев та забезпечення їхнього належного вигляду. Обрізка також спрямована на запобігання падінню сухих гілок під час негоди, що сприяє безпеці містян.

До «Миколаївських парків» надходили численні звернення від мешканців із проханнями провести санітарну обрізку. Після обстеження дерев підприємство підтвердило доцільність проведення робіт, які здійснювалися відповідно до чинних норм. За словами директора, обрізка не позначиться на декоративності дерев, а навпаки, сприятиме їхньому здоровому розвитку.

У ході обговорення також згадали випадок із висадкою сосен у парку Перемоги, які не прижилися через неякісний посадковий матеріал. Дмитро Чучмай пояснив, що рішення про посадку було прийняте в межах акції, але через проблеми із саджанцями всі дерева загинули. Однак у підприємстві вже здійснили посадку нових рослин, які прижилися.

Наприкінці заходу, директор підприємства, відповідаючи на запитання про перспективи створення електронної карти дерев у Миколаєві, наголосив, що це потребує інвентаризації зелених насаджень і значних фінансових витрат - близько 15 мільйонів гривень. У КП «Миколаївські парки» сподіваються на підтримку цієї ініціативи з боку місцевої влади та депутатів.

Олена ЖУРАВЕЦЬКА.

ТЕЛЕГРАМ-НОВИНИ МΙΚΟΛΑΪΒЩИНА

Збільшилася захворюваність на грип, ГРВІ та COVID-19. За даними моніторингу щодо грипу та ГРВІ, у т.ч. COVID-19, на території Миколаївської області, показники захворюваності перебувають у межах сезонних коливань.

Разом з тим, за підсумками другого тижня 2025 року, показник захворюваності на 40,9% вище за минулий тиждень, у тому числі серед дитячого населення - збільшення на 28,3%, повідомляє Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України.

Минулого року ювенальними поліцейськими Миколаївщини знайдена 441 дитина. Усіх неповнолітніх поліцейські розшукали, у тому числі 432 - були знайдені упродовж доби, ще 174 дитини перебували без нагляду дорослих. Про це повідомляє поліція Миколаївської області.

На Миколаївщині за рік працевлаштовано шість тисяч осіб. Серед них - 604 людини зі статусом внутрішньо переміщених осіб та 207 осіб з інвалідністю.

«У період з 2021 року у нас ринок праці був понад 40 тисяч людей, які до нас звертались, які шукали роботу за різними напрямками. Це були і консультації. А якщо брати 2024 рік - таких людей залишилось 14 800», - розповіла Людмила Алпеева, заступниця директора Миколаївського обласного центру зайнятості.

Внаслідок військових дій у Миколаївській області було зруйновано 1686 багатопверхових будинків та 11 146 приватних. Про це йдеться у звіті Миколаївської ОВА.

Станом на грудень 2024 року було відновлено 15% багатопверхових та 26% приватних будинків. Найменший відсоток відновлення установ культури - із 196 зруйнованих відремонтовано лише 18, або 9%. Водночас, знищені ворожими обстрілами об'єкти ЖКГ відновили на 98%.

25 дітей загиблих і діючих військовослужбовців вирушили на зимовий відпочинок до Закарпаття. Це перша поїздка до державного санаторію «Косів» від початку року. Про це повідомляє ГО «Оберіг Миколаївщини».

Попереду їх чекають дні серед чарівної природи Карпат, нові знайомства та теплі моменти, які подарують радість і підтримку», - йдеться у повідомленні.

На Миколаївщині значно зросла кількість електромобілів. У 2024 році сервісними центрами МВС Миколаївщини було зареєстровано 789 електрокарів - це на 302 більше, ніж у 2023.

До цієї статистики не входять тролейбуси, скутери та інші транспортні засоби з електродвигунами.

З початку року виявлено п'ять випадків сказу серед тварин. Про це повідомили у Головному управлінні Держпродспоживслужби Миколаївської області.

Зокрема, два випадки захворювання виявлено серед собак у місті Первомайськ та селі Арбузинка Первомайського району. Також діагноз сказу підтверджено у котів із сіл Себіне та Калинівка Миколаївського району, а також села Новогригорівка Баштанського району.

У 2024 році проведено 370 моніторинрів закупівель. Про це повідомляє пресслужба Управління південного офісу державних закупівель в Миколаївській області. Виявлено порушення по 219 процедурам на 1,2 млрд грн. Попереджено порушень по 84 процедурам на загальну суму понад 630 млн грн, у т.ч. за 25 процедурами відмінено торги на майже 200 млн грн, розірвано 59 договорів на загальну суму понад 430 млн гривень.

Фінанси

Долар на піку: що чекає на курс і чому українці скуповують валюту

Частина експертів прогнозує подальшу девальвацію національної валюти. А Нацбанк у першому в новому році макроекономічному огляді зазначає: українці наприкінці 2024 надзвичайно активно купували долари. То що буде із курсом цьогоріч - з'ясує Центр громадського моніторингу та контролю.

Попит на валюту

За даними Національного банку України, у грудні українці придбали валюту на 1,3 мільярда доларів більше, ніж продали. Такий попит є одним з найвищих за минулий рік.

Причинами підвищеного попиту на долар у грудні НБУ називає значні бюджетні видатки та операції бізнесів наприкінці року.

Щоб забезпечити стійкість валютного ринку та поступово сповільнити інфляцію, Нацбанк минулого місяця підвищив облікову ставку до 13,5%.

У своєму огляді Національний банк також визнає: основою для активної купівлі валюти стала інфляція. Вона почала зростати у другій половині минулого року, і вже у листопаді сягнула 11,2% у порівнянні з 2023 роком.

Як зазначає BBC News Україна, серед головних причин росту цін - дефіцит певних товарів через поганий врожай, а також зростання виробничих витрат через руйнування енергетики. Наприклад, бізнесам доводилося закладати у ціни своєї продукції вартість роботи генераторів під час відключень світла. Нацбанк же наголошує, що серед причин сповільнення економічної активності також є безпекові фактори та дефіцит кадрів.

Фактори ризику

Основним фактором ризику для української економіки залишається війна. Йдеться про втрати людей, територій, виробництва та пов'язане з цим змен-

шення економічного потенціалу. Бойові дії можуть вплинути як на ситуацію в енергетиці, так і на транспортування та зберігання продукції.

Також завдані війною збитки можуть спричинити додаткові бюджетні потреби, призвести до чергового підвищення податків, посилити міграцію та збільшити дефіцит робітників на ринку праці. Про це раніше заявляли у Нацбанку. Також там побоювалися подальшого пошкодження інфраструктури, передусім, енергетичної та портової.

Ще одним ризиком для нашої держави може стати збільшення тривалості та інтенсивності бойових дій, йдеться у грудневому Меморандумі про економічну та фінансову політику в рамках Механізму розширеного фінансування Міжнародного валютного фонду. Там наголошують, що такий фактор може негативно вплинути на настрої компаній та домогосподарств, а також на курсові та інфляційні очікування. А ще - поглибити проблеми на ринку праці та призвести до затримки приватних інвестицій.

Втім, навіть у Меморандумі відзначають - принаймні короткострокові ризики щодо зовнішнього фінансування для нашої держави зменшилися. Це сталося після нещодавніх грантів для України на 50 мільярдів доларів за рахунок

майбутніх доходів від заарештованих російських активів.

Прогнози щодо інфляції та курсу

Найсвіжіший прогноз Міжнародного валютного фонду для нашої країни пропонує два сценарії розвитку подій. Якщо війну буде завершено до кінця 2025 року - ціни зростуть на 7,5%. Якщо ж активні бойові дії триватимуть довше, йтиметься вже про 11% інфляції.

«Ми очікуємо значного зниження рівня інфляції, починаючи з середини 2025 року, що на кінець року може привести її до рівня 8%», - зазначив директор департаменту аналітичних досліджень «Райффайзен Банку» Олександр Печерицин у коментарі «Економічній правді». Частина аналітиків озвучує навіть прогнози щодо інфляції - на рівні 7%.

Очікування Нацбанку менш оптимістичні - перші півроку йтиметься про двозначні цифри інфляції - тобто, більш ніж 10%. Знизиться вона вже після надходження на ринок продукції нового врожаю.

Курс долара аналітики прогнозують на рівні 46-47 гривень. Так, за даними «Економічної правди», у «Райффайзен Банку» очікують долар по 45,5 гривень, у Concorde Capital - по 46 гривень, у Київській школі економіки - по 46,5 гривень.

«Ми вважаємо, що НБУ продовжить поступово послаблювати курс. Послаблення гривні, ймовірно, буде мінімальним протягом першої половини 2025 року, адже НБУ прагнучим не створювати нові проінфляційні ризики. Проте після того, як інфляція почне сповільнюватися у другому півріччі 2025-го, НБУ може дозволити стрімкіше послаблення гривні», - зазначив у коментарі «РБК-Україна» керівник підрозділу макроекономічних досліджень ІСУ Віталій Вавришук. У компанії передбачають, що наприкінці 2025 року вартість долара не перевищуватиме 46 гривень.

Гаряча лінія «Південної правди»

Актуальна інформація щодо призначення пенсій у воєнний час, оцифрування трудових книжок, пенсійного калькулятора

ТРОХИ СТАТИСТИКИ: станом на 1 січня 2025 року в Миколаївській області пенсії виплачуються 287120 громадянам, в тому числі 22383 - одержувачам пенсій силових структур, 76497 - працюючим пенсіонерам. Середній розмір пенсійної виплати складає 5548,03 грн.

Із загальної кількості пенсіонерів одержують пенсію: за віком - 210563 (середній розмір пенсійної виплати - 5198,00 грн); по інвалідності - 37947 (в тому числі 1950 - військовослужбовці; середній розмір пенсійної виплати - 4142,67 грн); у разі втрати годувальника - 19564 осіб (в тому числі 6948 - члени сімей військовослужбовців; середній розмір пенсійної виплати - 5688,76 грн); за вислугу років - 17479 громадян (в тому числі 13485 - військовослужбовці; середній розмір пенсійної виплати - 12251,47 грн); соціальні пенсії - 1445 особи (середній розмір пенсійної виплати - 2630,10 грн).

Пенсійною виплатою в Миколаївській області забезпечено 1517 осіб (1401 - цивільні, 116 - військові), які мають статус внутрішньо переміщеної особи.

Олено Анатоліївну, що змінилось у роботі підрозділів Пенсійного фонду в області під час війни? Минула наша «Гаряча лінія» відбулась у 2022 році, коли була окупована Снігурівщина, і підрозділ Пенсійного фонду у даному місті не працював. Припинили роботу і інші сервісні центри через тодішні постійні обстріли Миколаєва. Яка ситуація зараз? - запитання ведучого «гарячої лінії».

- Наразі на деокупованій Снігурівщині всі організаційні питання щодо роботи сервісного центру вирішені. З грудня 2022 року відновлено роботу відділу обслуговування громадян і забезпечено можливості для надання послуг населенню в повному обсязі. Поки що не змогли поновити роботу наших фахівців на віддалених робочих місцях у ряді населених пунктів. Там обстрілами зруйновано адмінбудівлі, відсутній Інтернет, транспортне сполучення, тобто поки немає належних умов для роботи. Як тільки громади створять ці умови, ми готові виїжджати туди.

А взагалі в області наразі функціонують 12 відділів обслуговування громадян у 23 адміністративно-територіальних одиницях. З 2022 року перелік послуг, що надаються ними, значно розширений. Це і призначення субсидій, оформлення пільг, і послуги із соціального страхування. Зазначу, що в умовах впроваджені ще до повномасштабної війни екстериторіальності наші громадяни можуть звертатись до будь-якого сервісного центру на території України. Це особливо актуально для внутрішньо переміщених осіб.

Пенсійні та інші виплати, і вищезгадані послуги ми нині забезпечуємо у повному обсязі у звичайному режимі.

- Тобто оформленням пільг та субсидій наразі займається тільки ПФУ?

- Як і раніше, заяву про призначення або перерахунок субсидій та пільг будь-яка особа має право надати в установах соціалістичної та у ЦНАП. А можна і у нас.

- Людмила Стратієнко з Братського до вас звертається. У мене 43 роки безперервного стажу роботи в лікарні. Отримала пенсію всього 3600 грн. Як таке могло статись? Колеги, що працювали на аналогічних роботах отримують набагато більше.

- Вам нараховано пенсію на підставі наданої довідки про заробітну плату за п'ять років 1991-1996 та зарплати за весь період з липня 2000 року по 2016 рік. Якщо ви вважаєте доцільним взяти іншу «п'ятирічку» заробітної плати до 1 липня 2000 року, коли зарплата, можливо, була більшою, ви можете це зробити, і наші спеціалісти, у разі доцільності, знову перерахують вашу пенсійну виплату.

- Я живу в Україні з 1991 року. А до цього навчалась і працювала у Білорусі. Зараз для підтвердження свого стажу та зарплати я не можу взяти там ніяких довідок. Але маю записи у трудовій книжці, диплом. Чи достатньо їх для нарахування пенсії? - запитує жителька Миколаєва.

- Періоди трудової діяльності до 01.01.1992 за межами України у республіках колишнього Союзу РСР зараховуються до страхового стажу, у тому числі на пільгових умовах, особам, які проживають в Україні, за умови нездійснення іншою державою пенсійних виплат таким особам за зазначені періоди.

Отже, період роботи та навчання за часів СРСР зараховується до страхового стажу, якщо у трудовій книжці є чіткі записи з номерами наказів, підписами відповідальних осіб, печатками, та в заяві про призначення пенсії зазначено відомості про недержання пенсії від органів пенсійного забезпечення інших країн.

- Чи можна отримати «1000 Зеленого» через Пенсійний фонд? - запитання від жительки Баштанки.

- Ні, Пенсійний фонд у цьому процесі не задіяний.

Від редакції «Південної правди»: Тисячу зимової Єспідтримки можна отримати онлайн через додаток «Дія», а окремі категорії громадян можуть її оформити через відділення «Укрпошти».

- Чи є зараз «вікові надбавки» до пенсії після досягнення 70-річного віку? - запитує житель Вознесенського району.

- Так, ця норма діє. Після виповнення пенсіонеру 70 років, якщо розмір пенсії не перевищує 10340,35 грн, до його пенсійної виплати додається 300 гривень, після виповнення 75 років - 456 грн, після виповнення 80 років і більше - 570 гривень. Але хоча зазначити, що ці суми фіксовані для кожної вікової категорії, вони не додаються одна до одної після досягнення старшого віку.

- Якщо особу, яка отримує «військову» пенсію мобілізували, чи необхідно повідомляти органи ПФУ задля припинення виплати пенсії? - запитання від жителя Миколаєва.

- Дійсно, військові пенсії призначаються та виплачуються військовослужбовцям після їх звільнення зі служби. Водночас виплата пенсій військовослужбовцям не припиняється у разі повторного зарахування пенсіонерів з-поміж військовослужбовців на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

- Чи можу я дистанційно змінити спосіб виплати пенсії з поштового від-

ділення на виплату на банківську карту? - запитання від Василя Ільченка з Миколаєва.

- Звичайно. Подати заяву можна через особистий кабінет на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України <https://portal.pfu.gov.ua/> (попередньо отримавши кваліфікований електронний підпис (далі - КЕП)). Для формування такої заяви необхідно: увійти до особистого електронного кабінету на вебпорталі Пенсійного фонду України за допомогою КЕП; у лівому боковому меню натиснути на вкладку «Щодо пенсійного забезпечення»; знайти розділ «Внесення змін до Пенсійної справи»; обрати пункт «Заява про зміну способу виплати пенсії»; заповнити потрібні поля форми заяви, користуючись підказками на екрані; завантажити необхідні до заяви відскановані документи (паспорт, ідентифікаційний код, заява з реквізитами банку); сформувати заяву, підписати її власним кваліфікованим електронним підписом та «Відправити до ПФУ».

Після надіслання заява автоматично надійде до Пенсійного фонду України. Результати опрацювання заяви можна переглядати в особистому кабінеті в розділі «Мої звернення».

Портал електронних послуг ПФУ, попри ситуацію в країні, працює у звичайному режимі.

- До спливу якого терміну треба оцифрувати трудову книжку, а особливо період працевлаштування до 2004 року, який не враховано в базі даних і не відображено на порталі електронних послуг ПФУ? - запитання від читачки Коблевого..

- Відповідно до Закону України від 05.02.2021 р. № 1217-IX (із змінами та доповненнями) оцифрувати трудові книжки потрібно до 10 червня 2026 року. Можливо, цей строк буде подовжено, але поки що так. На оцифрування трудових книжок громадянам було встановлено 5-річний перехідний період. Це можна зробити, надіславши копії документів через вебпортал ПФУ, як персонально, так і колективно - від підприємства, де людина працює. Оцифрування необхідно, щоб зберегти інформацію про свій трудовий стаж до 2004 року. Адже під час війни багато людей втрачають документи.

На Миколаївщині вже оцифровано близько 168 тисяч трудових книжок.

Звертаю увагу ще на таке. Дуже прикро, коли у трудовій книжці є нерозбірливі записи, невірні дані про особу, нечіткі печатки. А організації, де людина працювала, вже не існує, і зробити потрібне виправлення чи взяти довідку, що підтверджує трудовий стаж, немає змоги. Тоді потрібно або шукати ці дані в архівах, або звертатись до суду, залучати свідків вашої трудової діяльності. Тож, рад-

жу звертати увагу на належне оформлення трудових книжок роботодавцями.

- На порталі ПФУ є розділ «Пенсійний калькулятор», де можна підрахувати свою майбутню пенсію. Наскільки можна довіряти цим даним?

- Це прогнози розрахунки, які проводяться або шляхом аналізу інформації, яку наразі має Пенсійний фонд про клієнта, або ж із самостійно занесених особою відомостей про свою трудову діяльність. Таку ж послугу можна отримати у сервісному центрі ПФУ. Але пенсійна виплата нараховується не за цими розрахунками, а на основі документально підтвердженої інформації.

- Чи можу я отримати довідку про перебування на обліку та відомості щодо розміру пенсії своєї мами, оскільки вона тимчасово проживає за кордоном, де вимагають зазначену довідку? - запитує Оксана з Березнегуватого.

- Так, люди мають право звертатися до органів Пенсійного фонду, зокрема, через представника, повноваження якого оформлено у встановленому законом порядку. Або ж одержувач може замовити довідку онлайн, яка підтверджена QR-кодом, на вебпорталі електронних послуг ПФУ України, створивши кваліфікований електронний підпис. Довідка з QR-кодом є аналогом паперового документа, підписаного відповідальною особою органу Пенсійного фонду України. Тому сьогодні не обов'язково йти до установ Фонду, щоб отримати необхідну довідку, можна все зробити дистанційно.

- Чи можна оформити пенсію за віком до досягнення 60-річного віку? Зараз важко з роботою. За яких умов можна призначити дострокову пенсію? - запитує жителька Нового Буга.

- Якщо працівника звільнено з роботи з ініціативи роботодавця, у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці, у тому числі у зв'язку з ліквідацією, реорганізацією, банкрутством, перепрофілюванням підприємства, установи, організації, скороченням чисельності або штату працівників, умови призначення дострокової пенсії наступні:

- якщо на день звільнення з роботи залишилося не більше ніж півтора року до досягнення пенсійного віку;

- за умови реєстрації в державній службі зайнятості протягом 30 календарних днів з дати звільнення та відсутності протягом семи календарних днів підходящої роботи;

- за наявності страхового стажу у чоловіків не менше 35 років, а у жінок - 30 років.

Також, за півтора року до досягнення пенсійного віку, право на пенсію мають особи, трудовий договір з якими розірвано з ініціативи роботодавця у зв'язку з виявленням невідповідності працівника займаній посаді за станом здоров'я. Право на таку пенсію надається за наявності також повного страхового стажу (у чоловіків не менше 35 років, у жінок - 30 років). Порядок їх призначення визначається Кабінетом міністрів України.

P.S. Звичайно, за невеликий час роботи нашої «гарячої лінії» на всі запитання дати відповіді було неможливо. Тож нагадуємо, що з номерами телефонів «гарячих ліній», за якими можна дізнатись необхідну інформацію, можна ознайомитись на інформаційній сторінці вебпорталу електронних послуг Головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області <https://www.pfu.gov.ua/mkl/>.

Руслан ПІДГОРНИЙ.

(Даний матеріал виготовлено за підтримки ГО «Інститут масової інформації» в рамках проекту міжнародної організації Internews Network).

Стало відомо

Угода з USAID

Нещодавно міський голова Миколаєва Олександр Сенкевич підписав Меморандум про взаєморозуміння щодо технічної допомоги для відновлення економіки міста між міськрадою та Проектом USAID «Демократичне врядування у Східній Україні».

Про це мер повідомив на своїх сторінках у соцмережах, зазначивши, що співпраця з USAID почалася ще до війни. Одним із результатів було забезпечення Центру надання адміністративних послуг необхідним обладнанням для покращення сервісу. Війна зміцнила партнерство, яке нині охоплює проекти відновлення та розвитку, а також подолання наслідків надзвичайних ситуацій.

Один із нових проектів, підтриманий USAID, передбачає створення простору для нетворкінгу підприємців. Ініціатива орієнтована на бізнес, що постраждав від війни і прагне відновитися, а також на тих, хто хоче започаткувати нові підприємства.

Учасники отримують практичні знання, консультації, менторство та грантову підтримку для реалізації своїх ідей. Це сприятиме активізації підприємницької діяльності в місті та створенню умов для її розвитку.

Мер обговорив водопостачання з послами

20 січня в Миколаїв прибула делегація з різних країн на чолі з Послом Франції в Україні Гаелем Вейсьєром. Про це повідомляє Миколаївська міська рада.

Зустріч з гостями провів міський голова Олександр Сенкевич, також присутні були секретар міської ради Дмитро Фалько, заступник мера Сергій Коренев, директор КП «Миколаївводоканал» Борис Дуденко та представники Посольства Данії - Якоб Торільд Хансен та Коре Стамер Андреасен.

Гостей цікавила поточна ситуація в місті, зокрема, проблеми з поставками питної води. Мер розповів про роботу з відновлення водопостачання та співпрацю з французькою компанією EgIS, яка готує техніко-економічне обґрунтування для будівництва очисних споруд.

Також обговорили участь ЄБРР у проекті відновлення водопостачання. Мер поділився планами щодо відновлення інфраструктури та житлових будинків, пошкоджених обстрілами.

Особливу увагу приділили співпраці з міжнародними організаціями та пошуку партнерів для розвитку бізнесу в Миколаєві. Мер наголосив на важливості залучення інвестицій у місто.

«Миколаївпастрас» отримає 26 нових автобусів

2024 рік став знаковим для КП «Миколаївпастрас». Підприємство збільшило кількість автобусів, штат працівників та перевезених пасажирів. Про це під час брифінгу розповів директор КП «Миколаївпастрас» Дмитро Тесленко, передає Миколаївська міська рада.

Однією з проблем була нестача водіїв. Завдяки зусиллям керівництва штат водіїв зріс з 52 до 73 осіб. «Наш автопарк складається з 64 транспортних засобів, з яких 59 автобусів з низькою підлогою, 2 туристичні автобуси та 3 легкові автомобілі. Щоденно на маршрути виходять 30 автобусів», - розповів директор.

Розширення автопарку стало можливим завдяки міжнародним партнерам, які передали 16 автобусів та 2 автівки. «Одним з завдань було встановлення банківських терміналів для безготівкових розрахунків. Тепер в автобусах можна оп-

лачувати картою або через PayPass», - повідомив Тесленко.

В кінці року почали курсувати комунальні автобуси за подовженим маршрутом № 79 «Велам - Варварівка», чого дуже чекали місцеві жителі. «Ми отримали численні звернення від мешканців Варварівки, і ми задоволені, що змогли виконати їхні прохання», - додав директор.

Ці заходи призвели до збільшення пасажиропотоку. «У 2024 році перевезено 7 мільйонів 422 тисячі 632 пасажирів. У 2025 році плануємо перевезти мінімум 10 мільйонів», - зазначив Тесленко.

«Миколаївпастрас» також активно допомагає армії, передавши ЗСУ 2 автобуси та автомобіль, а також здійснював перевезення організованих груп дітей.

На майбутнє підприємство має чіткі плани. «Ми будемо залучати кваліфіковані кадри, розвивати технічно-ремонтну базу, а також запускати нові маршрути у віддалені мікрорайони», - сказав Тесленко.

Цього року автопарк поповниться 26 новими автобусами, а також планується запуск нових маршрутів у Ракетне Урочище та велику Корениху.

Результати приватизації

20 січня відбувся пресбрифінг за участю заступника начальника Регіонального відділення Фонду держмайна України по Одеській та Миколаївській областях Олега Сокола.

Як повідомив Олег Сокол, у 2024 році в Миколаївській області було приватизовано 20 об'єктів малої приватизації, проте через збої в роботі державних реєстрів було нотаріально засвідчено лише 19 угод.

Приватизація включала три єдині майнові комплекси, 14 об'єктів окремого майна, незавершене будівництво та об'єкт соціально-культурного призначення. До бюджету надійшло 37,6 млн грн, що є найбільшим показником за кількістю об'єктів та сумою надходжень з 2009 року.

«I'm fine» від «Укрпошти»

У Миколаєві презентували нову марку від «Укрпошти», присвячену емоціям українців під час війни. Набір має назву «I'm fine» і символізує відповідь на питання «Як справи?», яке кожен українець чує щодня.

За словами Володимира Очеретнюка, директора розвитку Укрпошти у Миколаївському та Херсонському регіонах, марка є символом надії та підтримки в умовах війни. Вона також відображає реалії бойових дій і пов'язана з художньою інсталяцією, представленою на фестивалі Burning Man у США.

Погашення марки відбулося за участі представників Товариства Червоного Хреста України та інших гостей. Андрій Скороход, голова обласної організації, зазначив, що марка символізує страждання людей, які живуть в умовах війни.

Марка «I'm fine» вже доступна для продажу в усіх відділеннях «Укрпошти» та на офіційному сайті організації.

Молодь вчиться проєктувати

У Миколаєві пройшов семінар для молодих архітекторів з проєктування в умовах кліматичних змін. Захід був організований в рамках проєкту Youth Climate Action Fund за підтримки Bloomberg.

Основною ідеєю семінару став підхід «кліматичного дизайну», який використовує місцеві кліматичні умови для створення стійких будівель, що захищають людей від екстремальних погодних явищ.

Директор департаменту архітектури Євгеній Поляков наголосив на важливості міжнародного співробітництва в адаптації нових методів проєктування.

Події та кримінал

Трагедія після застілля

У Первомайську затримано чоловіка, який під час п'яної сварки забив товариша до смерті. Про це повідомляє поліція Миколаївської області.

17 січня вночі до чергової частини Первомайського райвідділу поліції надійшло повідомлення від місцевої мешканки про те, що в квартирі її сусіда помер чоловік. За словами заявниці, до неї звернувся власник квартири, який перебував у стані сп'яніння, і попросив повідомити поліцію про подію.

Правоохоронці з'ясували, що господар разом із двома приятелями, 51 та 57 років, вживали алкогольні напої. Надалі між чоловіками виникла сварка, під час якої молодший з товаришів завдав численних ударів по голові

та тулубу 57-річному чоловікові. Від отриманих тілесних ушкоджень потерпілий помер.

Піщані мародери

У Миколаївській області виявили великий незаконний кар'єр для видобутку піску.

Екологічні інспектори разом з поліцією здійснили рейд на територію нелегального видобутку піску в лісовому масиві поблизу села Михайло-Ларино Воскресенської селищної громади. На місці вони знайшли величезний котлован, виритий за допомогою тракторів. Про це повідомив позаштатний інспектор ДЕІ південно-західного округу Дмитро Рябченко.

На цьому місці раніше був здоровий ліс, засаджений соснами, а тепер залишились лише повалені дерева та виступаюче коріння.

Перші повідомлення про незаконний видобуток піску надійшли

до екоінспекції три місяці тому. За словами інспектора, розкопки були зроблені нещодавно, а з кар'єра вивезено тисячі тонн піску. Виявилося, що незаконний видобуток триває вже два роки.

Жертви шахрайських схем

15 січня до поліції звернулася жінка з Братської громади, повідомивши, що потрапила у шахрайську пастку.

Вона натрапила на посилання в соціальній мережі, де їй обіцяли матеріальну допомогу, але після переходу за лінком з її рахунку зникли 100 200 гривень.

Інша жертва шахраїв - 61-річна жителька Південноукраїнська, яка втратила 113 100 гривень.

Поліція відкрила кримінальні справи за статтею «Шахрайство»,

що передбачає до восьми років ув'язнення.

Вкрав, вийшовши з тюрми

Поліція затримала 38-річного чоловіка, який, використовуючи касу самообслуговування, вкрав продукти, елітний алкоголь та товари в супермаркеті.

Як повідомила поліція Миколаївської області, затриманий нещодавно вийшов з тюрми, де відбував покарання за майнові злочини. Його спіймали прямо в магазині, і незабаром було пред'явлено обвинувачення в крадіжці, скоєній в умовах воєнного стану. Згідно з законом, за цей злочин йому загрожує до восьми років тюрми.

Викрадені товари були повернуті в магазин, а правоохоронці проводять перевірку, щоб з'ясу-

вати, чи був чоловік причетний до інших злочинів у місті.

Грабіжники загрожували зброєю

У Вознесенському районі група невідомих проникла в будинок, де викрали гроші та ювелірні прикраси.

Інцидент стався 20 січня, близько 22:10 в селі Александрівка Доманівської громади. Троє місцевих жителів звернулися до поліції з заявою про те, що на них було скоєно розбійний напад.

Після події злочинці втекли, і зараз правоохоронні органи проводять їх розшук. За фактом відкрито кримінальне провадження за статтею про розбій, скоєний в умовах воєнного стану, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на термін від 8 до 15 років з конфіскацією майна.

Офіційно

Медична галузь Миколаївщини вчора та сьогодні

Під час пресбрифінгу в.о. начальника управління охорони здоров'я Миколаївської ОВА Ірина Ткаченко підсумувала діяльність галузі в 2024 році, зокрема, реформування МСЕК, контрактування медичних закладів з Національною службою здоров'я України та інші важливі питання.

У Миколаївській області функціонують 76 медичних закладів, з яких 33 надають спеціалізовану медичну допомогу, а 36 - первинну. Також в області є два медичних коледжі. Протягом року відбулася реорганізація лікувальних закладів, зокрема, приєднання різних установ до обласних лікарень.

- Важливо зазначити, що всі лікувальні заклади продовжують працювати і надавати медичну допомогу, жоден лікувальний заклад не було ліквідовано, - уточнила Ірина Ткаченко.

У 2024 році обласні медичні заклади отримали 3,8 млрд грн через контрактування з Національною службою здоров'я. На підтримку закладів охорони здоров'я з обласного бюджету виділено 307 млн грн, з державного - 75 млн грн.

Сьогодні в 75 обласних закладах охорони здоров'я є укриття. З них 80% готові та обмежено готові. Наразі триває реалізація масштабного проекту з будівництва та ремонту укриттів в трьох лікувальних закладах обласного підпорядкування. Кошти на це були виділені урядом на умовах співфінансування з місцевою владою.

Особливе значення в регіоні має енергетична автономність медичних закладів, зокрема, завдяки генераторам та сонячним станціям, встановленим у різних лікарнях області. Усі лікувальні заклади мають резервне енергопостачання для безперебійної роботи в умовах блекауту.

Також протягом 2024 р. були встановлені сонячні станції в обласній дитячій клінічній лікарні, в обласному центрі онкології, в Баштанській, Березанській,

Веселинівській, Доманьовській, Вознесенській та Казанківській лікарнях, - розповіла Ірина Ткаченко.

Ірина Станіславівна доповіла, що по програмі централізованих постачань до регіону надійшли витратні матеріали та медичні препарати для лікування пацієнтів з онкозахворюваннями, з туберкульозом, з ВІЛ-інфекцією, з гепатитами на суму 114 млн 370 тис грн.

- Протягом минулого року створена електронна черга на встановлення ендопротезів. Станом на 15 січня, в черзі перебувають 676 пацієнтів. В минулому році вперше в нашому регіоні було постачання слухових апаратів - ми отримали 73 слухових апарати на загальну суму 298 млн грн. На їх встановлення також пацієнти чекають в електронній черзі, - сказала вона.

Протягом 2024 р у Миколаївській області при підтримці міжнародної організації відкрили повністю відремонтоване реабілітаційне відділення на базі обласної клінічної лікарні, де було встановлено сучасне обладнання. Продовжується капітальний ремонт у Вознесенському центрі ПМСД, вже закуплено обладнання і триває процес навчання фахівців. На сьогодні реабілітаційну допомогу в амбулаторних умовах надають шість лікувальних закладів і п'ять - в стаціонарних умовах.

Дуже проблемною, зі слів Ірини Ткаченко, є кадрова си-

туація в регіоні. На сьогодні дефіцит лікарів в Миколаївській області складає майже 1 200 лікарів (це 32%), крім того, більше ніж 850 працюючих лікарів (31%) старші за 60 років. В цьому році вперше запрацювала реформа стосовно інтернатури. Сьогодні в регіоні працюють 107 інтернів. В минулому році було підписано меморандум обласною клінічною лікарнею та і обласною дитячою лікарнею з Вільнюською університетською клінікою і протягом 2024 р там навчалися, проходили стажування лікарі наших обласних лікарень.

- На сьогодні в області буквально критична ситуація по деяким напрямкам. Ми маємо певний дефіцит інфекціоністів, фтизіатрів, дитячих патологоанатомів, дитячих нефрологів та анестезіологів, клінічних психологів, - повідомила Ірина Ткаченко.

Як відомо, зараз триває реформа медико-соціальної експертизи. Наразі згідно з Указом Президента України з 1 січня припинили свою діяльність Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК) і почали працювати експертні команди на базі лікувальних закладів.

- Наразі на базі 10 лікувальних закладів створені команди за профілями. Станом на 15 січня проведено 298 експертиз і по 284 вже прийняті експертні висновки. Фактично всі справи, які були передані з МСЕК до лікувальних закладів вже оцифровані і люди особисто запрошують для оцінки функціонування особи, - проінформувала керівниця управління охорони здоров'я.

Ірина Ткаченко також наголосила на важливості розвитку програм ментального здоров'я, зокрема, у рамках ініціативи «Ти як?» Першою леді Олени Зеленської. У 2025 році планується створити центри ментального здоров'я в усіх кластерних та деяких надкластерних лікувальних закладах області.

Марина ОСТРОВСЬКА.

Ваше здоров'я

Симптоми на... нігтях

Необхідно слідкувати за будь-якими незвичайними змінами на нігтях. І якщо ви думаєте, що їхній колір - це дрібниця, то, можливо, настав час поглянути на свої руки з іншого боку. Адже будь-який колір, будь-яка зміна форми нігтів - це не просто випадковість, а відображення того, що відбувається всередині вашого тіла.

Нігті можуть багато розповісти, і зміни їхнього кольору чи форми не завжди безпечні. Вони можуть бути сигналом різних захворювань, що потребують уваги та консультації з лікарем. Про це повідомляє популярне англійське щоденне видання The Mirror.

Ось що можуть означати певні зміни на нігтях:

- ❖ **Білі нігті:** Це може бути ознакою захворювань печінки, таких як цироз, або діабету. Білі нігті з віком зустрічаються частіше, але для спокою краще пройти обстеження.
- ❖ **Нігті з білою та рожевою половинкою:** Часто сигналізують про проблеми з нирками.

- ❖ **Жовті нігті:** Можуть вказувати на хвороби легенів, порушення роботи кровоносної або лімфатичної системи, накопичення рідини в тканинах. Причиною можуть бути також інфекції чи тривале куріння.
- ❖ **Темно-червоні «півмісяці»:** Ці зміни на нігтях пов'язані з рядом захворювань, зокрема, з вовчаком, хворобами серця, артритом, дерматоміозитом та іншими.

Додаткові ознаки, які вимагають уваги:

- ❖ **Сині нігті:** Вказують на можливий дефіцит кисню в крові.
- ❖ **Бліді нігті:** Часто пов'язані з анемією.
- ❖ **Сині «півмісяці»:** Можуть свідчити про отруєння.

Якщо ви помітили зміни на нігтях, описані вище, не відкладайтеся з візитом до лікаря для діагностики та консультації.

Бабусині поради.

Чим запивати таблетки

Тільки водою. Якщо таблетку потрібно проковтнути та доставити до шлунка, її слід запивати водою.

Чому не можна використовувати інші напої?

- ❖ Чай містить танін, який зв'язує залізо та послаблює

ефективність препарату.

- ❖ Молоко порушує ефект ліків через вміст кальцію, магнію та заліза.
- ❖ Газовані напої викликають бродіння в шлунку і знижують засвоюваність ліків через вуглекислий газ і цукор.

Желатин для здоров'я суглобів

Дослідження підтвердили ефективність желатину в лікуванні суглобових захворювань.

Артрит, остеоартроз, остеоартроз, запалення, вивихи, розтягнення та переломи загоюються швидше при використанні рецептів з желатином.

Простий рецепт:

- На ніч залийте 1 ч. л. желатину остиглою кип'яченою водою (0,5 склянки).
- Вранці доведіть вміст до повної склянки.
- Додайте 1 ч. л. меду, ретельно розмішайте. Приймайте суміш натщесерце протягом 10 днів.

Дамський клуб

Секрети молодості: сім кольорів для ефектного омолодження

Правильно підібрані відтінки та текстури в одязі, доповнені аксесуарами, здатні творити справжнє чудеса, створюючи ефект омолодження без косметичних процедур та дорогих втручань. Експерти видокремлюють сім кольорних рішень, які допоможуть виглядати молодшими на кілька років, додавши свіжості та легкості вашому образу, пише ТСН.

Чому колір одягу має значення

Відтінки одягу можуть значно впливати на сприйняття ва-

шого зовнішнього вигляду. Деякі кольори надають шкірі обличчя сяйво, приховують ознаки втоми і роблять загальний вигляд більш гармонійним. Головне - правильно комбінувати їх, щоб

підкреслити переваги і створити природний омолоджуючий ефект.

Сім омолоджуючих відтінків одягу

Пастельні кольори

Такі відтінки, як м'ятний, лавандовий і світло-рожевий, створюють відчуття легкості та романтичності. Вони візуально освіжають обличчя, приховують дрібні недоліки шкіри і надають образу витончену м'якість.

Ніжно-блакитний

Цей відтінок додає обличчю м'яке сяйво, візуально усуває слі-

ди втоми і робить погляд більш відпочилим. Блакитний колір ідеально підходить для створення свіжого та спокійного вигляду.

Кораловий та персиковий

Ці теплі відтінки оживляють тон шкіри, надають їй здорове сяйво і роблять обличчя візуально молодшим. Вони також чудово поєднуються з більшістю базових кольорів.

Світло-зелений

Колір природи та гармонії, світло-зелений, пом'якшує риси обличчя, підкреслює здоров'я і створює приємний, розслаблений образ.

Теплий жовтий

Цей відтінок додає сонячної енергії і приховує дрібні зморшки. Легкий жовтий колір допомагає освіжити обличчя та додати тепла в загальний образ.

Легкий фіолетовий та лавандовий

Фіолетові відтінки здатні зробити риси обличчя більш витонченими, а загальний стиль - ніжним та грайливим. Вони також додають глибини та загадковості вашому образу.

Нейтральні бежеві

Ці тони підкреслюють природну красу і надають шкірі обличчя м'яке сяйво. Бежеві відтінки не відволікають увагу, а створюють гармонійний і стильний образ, підкреслюючи молодість і свіжість.

Порада від експертів

Для досягнення максимального ефекту поєднуйте кольори одягу з аксесуарами, що відповідають вашому відтінку шкіри і стилю. Пам'ятайте, що одяг - це інструмент, який може підкреслити вашу природну красу і зробити образ молодшим та свіжішим.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю «Метро Кеш Енд Кері Україна» (ТОВ «МЕТРО Кеш Енд Кері Україна»). Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ - 32049199. Місцезнаходження суб'єкта господарювання: Україна, 02140, м. Київ, проспект Петра Григоренка, 43, контактний номер телефону - +380 (44) 492-10-00, e-mail: pr@metro.ua.

Повне та скорочене найменування об'єкта: Філія Товариства з обмеженою відповідальністю «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв (Філія ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв). Код ЄДРПОУ Філії ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв - 35510514.

Місцезнаходження об'єкта - Україна, 54007, Миколаївська обл., Миколаївська міська територіальна громада, м. Миколаїв, Центральний р-н, пр. Героїв України, 9-Д, контактний номер телефону тел. +380504753062, e-mail: tetiana.onysumchuk@metro.ua.

Мета отримання дозволу на викиди: отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для існуючого об'єкта.

Філія ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв є існуючим об'єктом та згідно з ст. 3 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 13.05.2022 р., вид діяльності під-

приємства не підлягає оцінці впливу на довкілля, тому висновок з оцінки впливу на довкілля відсутній.

Філія ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв ТЦ №23 спеціалізується на оптовій та роздрібній торгівлі промисловими та продовольчими товарами. Річний обсяг товарів, що реалізується, становить 8,8 млн одиниць. Основним виробництвом об'єкта, що здійснює викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря є: енергетичне, компресорне, допоміжне та ремонтне господарство. Технологічне обладнання об'єкта - котли «Viesmann» (2 од.) потужністю 575 кВт кожен, дизель-генератор Hitzinger AM 710 R (1 од.) потужністю 625 кВт, зарядний пристрій для акумуляторів (9 од.), свердлильний верстат (1 од.), заточувальний верстат (2 од.), відрізний верстат (1 од.), електропіч для випікання хлібобулочних виробів (пароконвектомат), компресорна станція, морозильні та холодильні камери, вітрини для зберігання товарів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюються 15 стаціонарними джерелами.

Види та обсяги викидів: обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря становить 3138,989 т/рік, з них (т/рік): ртуть та її сполуки (у перерахунку на ртуть) - 0,000; речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та

волокна) - 0,129; оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO₂]) - 38,574; азоту(1) оксид [N₂O] - 0,096, діоксид та інші сполуки сірки - 3,532 (в т.ч. сірки діоксид - 3,512; сульфатна кислота (сірчана кислота) - 0,020); оксид вуглецю - 2,760; вуглецю діоксид - 3091,564; неметанові леткі органічні сполуки (НМОС) - 2,016 (в т.ч. акролеїн - 0,002, ацетальдегід - 0,004; кислота оцтова - 0,086); метан - 0,118; фреони - 0,200.

ТЦ №23 філії ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна» в м. Миколаїв відноситься до II групи за ступенем впливу на стан забруднення атмосферного повітря.

Заходів щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, заходів щодо скорочення викидів не передбачено.

Пропозиції щодо дозволенних обсягів викидів відповідають законодавству.

За додатковою інформацією звертатися до розробника документації ТОВ «КОМПАНІЯ ЛІМІТ ПЛЮС», телефон (096) 669-88-48.

Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди можуть надсилатися протягом 30 календарних днів до Управління екології та природних ресурсів Миколаївської обласної військової адміністрації за адресою: 54029, м. Миколаїв, пр. Центральний, 16, телефон: (0512) 46 04 27, e-mail: ecolog@mk.gov.ua.

ТОВ «УКРГЕОСИСТЕМ» (м. Київ) інформує про проведення інвентаризації земель. На виконання ст.198 Земельного кодексу України ТОВ «УКРГЕОСИСТЕМ» проводить погодження меж земельних ділянок із суміжними землевласниками (землекористувачами) на території Прибужанівської сільської ТГ Миколаївської області Вознесенського району.
Просимо землевласників (землекористувачів) суміжних земельних ділянок звертатися до ТОВ «УКРГЕОСИСТЕМ» за адресою: 03115, м. Київ, вул. Серпова, 11. к. 317, тел. +38097-341-08-44, ukrgeosystem@gmail.com з метою погодження меж земельних ділянок.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІРИ ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ

Фізична особа-підприємець Сергієн Володимир Олександрович має намір отримати дозвіл на викиди для діючого об'єкту:

- проммайданчик підприємства ФОП «Сергієн В.О.», яке знаходиться за адресою: 54055, Миколаївська міська територіальна громада, Миколаївська обл., м. Миколаїв, Заводський р-н, вул. Садова, 46.

Місцезнаходження фізичної особи-підприємця Сергієн Володимир Олександрович: 54000, Миколаївська міська територіальна громада, Миколаївська обл., м. Миколаїв, Інгульський р-н, вул. Новозаводська, буд. 4, кв. 26, (тел. 063-63-17-986), e-mail: kkuhnua2019@gmail.com. Ідентифікаційний код фізичної особи (ЄДРПОУ): 3118722612.

Директор ФОП «Сергієн В.О.» - Сергієн Володимир Олександрович, (тел. (063-63-17-986), e-mail: kkuhnua2019@gmail.com).

Проммайданчик підприємства ФОП «Сергієн В.О.» призначений для виробництва харчових продуктів (перероблення та копчення рибної продукції). В атмосферне повітря в результаті діяльності рибкокопильного цеху від копильних камер «Термікс» та «Рек моні» (резервний) при копченні рибопродуктів, які працюють

на тирсі деревини листяних порід, викидаються забруднюючі речовини: оксиди азоту - 0,0019 т/рік, аміак - 0,0006 т/рік, ангідрид сірчистий - 0,0021 т/рік, вуглецю оксид - 0,0290 т/рік, фенол - 0,0115 т/рік, пропаналь - 0,0086 т/рік, речовини у вигляді твердих суспендованих - 0,0120 т/р, вуглецю діоксид - 3,7069 т/рік. В роботі знаходиться одна копильна камера, друга - в резерві. Одноточасна робота двох копильних камер виключена.

Для опалення будівель підприємства встановлено опалювальний котел «Маяк» КТР-40, який працює на твердом паливі (дровах) - в зимовий період часу. Для забезпечення електричної енергією під час планових або аварійних відключень на території проммайданчика передбачено використання аварійного дизель-генератора ЕСС-62-4у2, що працює на дизельному пальному.

Санітарно-захисна зона 50 м від джерела викиду рибкокопильного цеху витримана згідно ДСП-173-96 Наказу МОЗ України від 19.06.96 р. № 173.

Відомості щодо наявності висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД): вид економічної діяльності підприємства ФОП

«Сергієн В.О.» - 10.20 - перероблення та консервація риби, ракоподібних і моліюсків, відповідно до ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» не підлягає оцінці впливу на довкілля, тому висновки з ОВД для проммайданчика ФОП «Сергієн В.О.» відсутні. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій не розробляються. Об'єкт відноситься до третьої групи. Заходи щодо скорочення викидів не розробляються. Пропозиції щодо дозволенних обсягів викидів для проммайданчика ФОП «Сергієн В.О.» відповідають законодавству.

Пропозиції та претензії просимо направляти за адресою: м. Миколаїв, проспект Центральний, буд. 16, Управління екології та природних ресурсів Миколаївської обласної військової адміністрації, тел. (0512) 46-04-27, e-mail: ecolog@mk.gov.ua.

Строк подання пропозицій та претензій до Управління екології та природних ресурсів Миколаївської обласної військової адміністрації - 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди.

Гороскоп

Астропрогноз

з 27 січня по 2 лютого 2025 р.

CAPRICORNUS

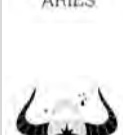
AQUARIUS

PISCES

ARIES

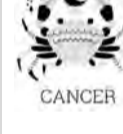
TAURUS

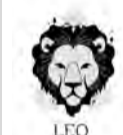
GEMINI

CANCER

LEO

VIRGO

LIBRA

SCORPIO

SAGITTARIUS

КОЗЕРІГ (22.12 - 20.01). Ваша здатність переконувати дозволить вам одержати бажане. Можливо, вам доведеться витратитися на дітей. Вихідні спробуйте провести з сім'єю, приділіть увагу батькам.

Сприятливі дні: 1; несприятливі: 31.

ВОДОЛІЙ (21.01 - 19.02). Ви міняєте напрям діяльності. Якщо ви хочете, щоб вам продовжували довіряти, треба докласти великі зусилля. Вам бракує уяви. Наберіться терпіння і не впадайте у відчай.

Сприятливі дні: 29; несприятливі: 2.

РИБИ (20.02 - 20.03). Ви відчуваєте недовіру до себе на роботі. Не намагайтеся робити менше, ніж раніше, така позиція може обернутися проти вас. У особистих відносинах ви будете в центрі уваги, будете щасливі.

Сприятливі дні: 31, 2; несприятливі: 27.

ОВЕН (21.03 - 20.04). З самого початку тижня вас долатиме сильне бажання діяти, ви будете дуже продуктивні. У особистому житті все складається відмінно. Ви будете у відмінній формі і повні ентузіазму.

Сприятливі дні: 2; несприятливі: 31.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 - 21.05). Якщо ваш робочий графік дуже напружений, вам необхідно все дуже добре організувати, щоб впоратися зі всіма дорученнями. Відносини з друзями будуть прекрасними.

Сприятливі дні: 28; несприятливі: 2.

БЛИЗНЮКИ (22.05 - 21.06). Намагайтеся уникнути конфліктів, демонструючи все, на що ви здатні. Можливо, ви опинитеся у важкій ситуації і до кінця тижня напруга збільшиться.

Сприятливі дні: 30, 2; несприятливі: 31.

РАК (22.06 - 23.07). Використовуйте вашу здібність до спостереження, щоб витягнути найбільш вигідні моменти для здійснення задуманих проєктів. Ви дуже стурбовані відносинами з близькими.

Сприятливі дні: 28; несприятливі: 30.

ЛЕВ (24.07 - 23.08). Напруга трохи спаде. Відносини зі співробітниками будуть спокійнішими. Свою проникливість ви використовуєте в роботі і у відносинах з близькими.

Сприятливі дні: 1, 2; несприятливі: 29.

ДІВА (24.08 - 23.09). Ваші ініціативи будуть засновані на вашому натхненні і дипломатії і справлять сильне враження на ваше оточення. Будьте уважні до своїх близьких і рідних, вони потребують вашої допомоги.

Сприятливі дні: 27; несприятливі: 2.

ТЕРЕЗИ (24.09 - 23.10). З'явиться тенденція до переваги і ви нервуватимете через дурниці. Будьте економні і управляйте своїми емоціями. У сімейній обстановці ви забудете про неприємне і повністю насолоджуватиметеся життям.

Сприятливі дні: 31; несприятливі: 28.

СКОРПІОН (24.10 - 22.11). Ви відчуваєте величезну потребу до дії. Ви впливаєте на інших, умієте примусити співбесідників слухати вас. Будьте терпимішими до оточуючих.

Сприятливі дні: 28; несприятливі: 29.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 - 21.12). Події в професійній сфері розвиватимуться сприятливо в результаті ваших ініціатив. У вашому інтимному житті ви зможете отримати перемогу над суперниками. Відносини з коханими будуть дуже теплими.

Сприятливі дні: 30; несприятливі: 31.

Новини від UP.MK.UA в Telegram.

Підписуйтесь на наш канал

<https://t.me/upravda>

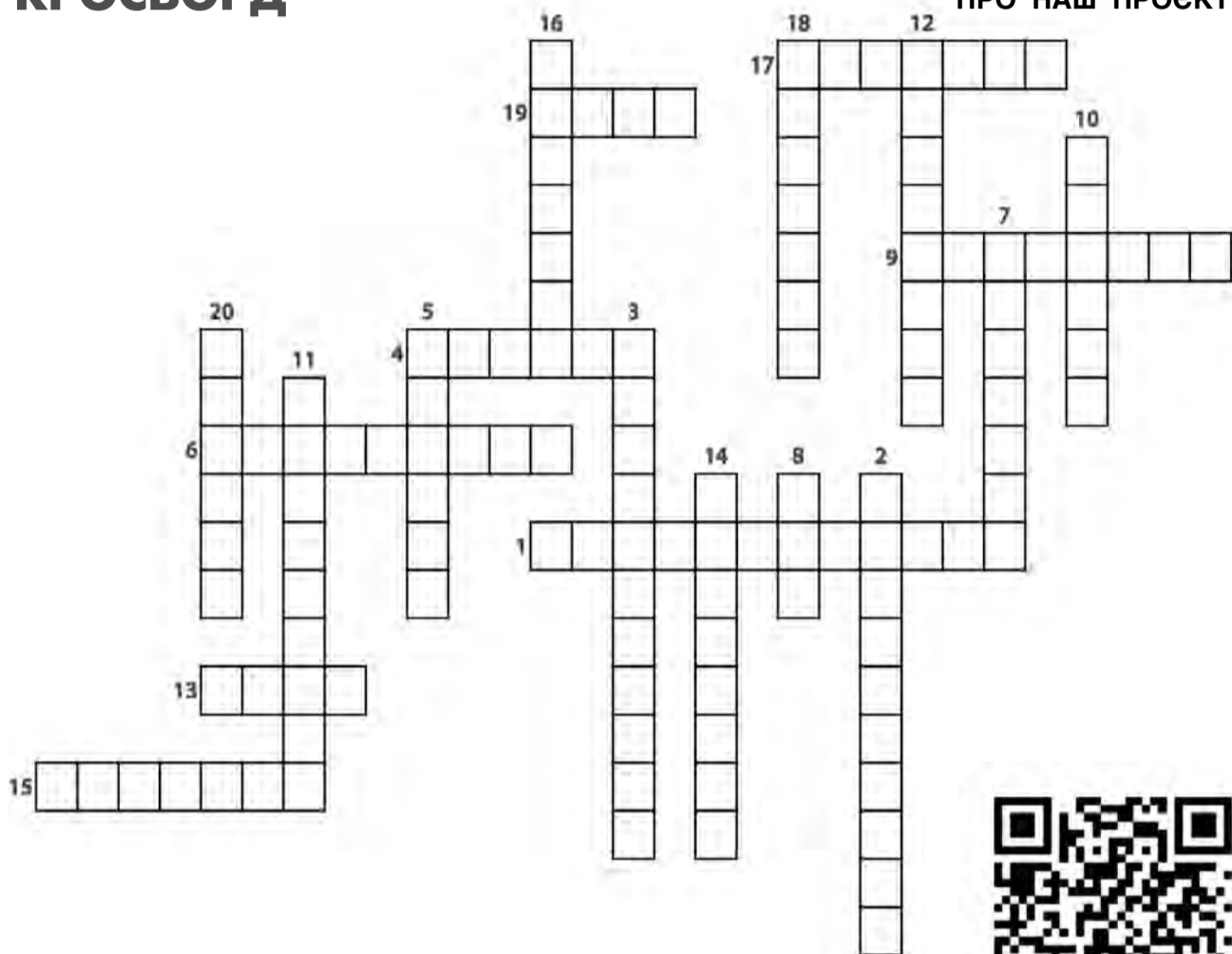
НА ПРАВАХ РЕКЛАМИ

ФЕЙК ПІД НОСОМ

У кросворді представлені головні фейки, які лунають у публічному просторі під час повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Фейк - це щось несправжнє, недостовірне, сфальсифіковане, те, чим замінюють дійсне, реальне, достовірне.

РОЗГАДАЙТЕ КРОСВОРД

СКАНУЙТЕ QR-КОД
ТА ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ
ПРО НАШ ПРОЄКТ

Проект створено ГО «Криголам» задля підвищення інформаційної безпеки українців і боротьби з неправдивою інформацією, що поширюється в медіа.

**ЧЕКАЄМО НА ВАШІ ВІДПОВІДІ ТА ДЗВІНКИ ЗА НОМЕРОМ
- 099-256-43-15**

ПІДКАЗКИ

- Виплати на надання цього виду меддопомоги у 2025 році не зменшаться.
- ПЦУ за власним бажанням перейшла на новоюліанський календар. Церква Папи Римського використовує григоріанський.
- Ідеологія, про яку йдеться в питанні, є мирним прагненням до самовизначення народу. А нацизм - агресивна ідеологія, що включає расову ненависть і диктаторські методи управління.
- Пам'ятник поету в Одесі встановлювали за кошти російської пропагандистської спілки.
- Держава не вилучатиме ці кошти.
- Посадовець не говорив цього. До повноважень політика входить організація засідань Парламенту.
- Прем'єр-міністр не дякував Зеленському. Україна не відправляє донорські органи за кордон.
- Символ відомства - сова з мечем. Заяву про 300 ракет вигадали.
- Міненерго не радило такого.
- 1 січня у Львові відзначили 116 річницю від його дня народження. Новина про дитсадок вигадана.
- Після Другої світової такі відшкодування платили Німеччина.
- Літак із ним та ще 9 членами на борту розбився у РФ 23.08.2024.
- Цей політик є прем'єр-міністром. Зеленський повідомляв про намір зупинити транзит ще в серпні 2024.

- РФ часто вдається до цього, атакуючи ЗАЕС та руйнуючи Каховську ГЕС. При цьому звинувачує у скоєному Україну.
- Насправді до Африки надійшло декілька сотень тисяч тонн цього зерна.
- Речовина має нервово-паралітичну дію, її розробляли ще в СРСР.
- Такого закону не існує. Це ім'я мала мати Наталки Полтавки в однойменному творі.
- Місто є столицею Чеченської республіки. Азербайджан відкинув версію про птахів.
- Двоголовий птах на Софійському соборі не означає зв'язок з РФ. Росія запозичила символ у Візантії у 15 ст.
- Компанії створювала мультики «Король Лев», «Русалонька» і не визнавала результатів псевдореферендумів.

Розгадайте кросворд та отримайте ПОДАРУНОК!

Щомісяця ми обиратимемо одного переможця після отримання відповідей на кросворд та розмови по телефону.

Кожен переможець отримає подарунок - книжку «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності» відомого дослідника Пітера Померанцева і набір смачних крафтових продуктів від українських виробників.

ПИТАННЯ

- Встановлення пристроїв для заміни втрачених кінцівок. В Україні нібито скоротили фінансування цих послуг.
- Церква, підпорядкована Папі Римському. Православних в Україні нібито змусили перейти на їхній календар і відзначати Різдво 25 грудня.
- Ідеологія, основа якої - цінність нації як найвищої форми суспільної єдності. Росіяни часто прирівнюють її до нацизму та приписують Україні.
- Російський письменник, пам'ятник якому в одному з міст України нібито встановили за кошти місцевих, а тепер збираються знести.
- Щомісячна грошова виплата людям старшого віку. З 2025 ці невикористані кошти нібито вилучатимуть з рахунків людей старшого віку на користь держави.
- Український посадовець, який буцімто сказав, що держава нічого не винна ветеранам, а РФ повинна платити їм відшкодування.
- Країна на Балканах, назва якої починається з літери «А». Її прем'єр-міністр начебто подякував Зеленському за «донорські органи», які той доставляє через них усьому світу.
- Відомство у підпорядкуванні МОУ. Його представники нібито заявили, що РФ може виготовляти 300 ракет «Орешник» щороку.
- Система обігріву приміщення, яку вмикають у будинках переважно взимку. Замість системи для обігріву Міненерго буцімто порадило використовувати гній.
- Як звали лідера Організації Українських націоналістів? У його костюмі нібито змусили одягати дітей у дитсадку Львова.
- Відшкодування збитків держави-агресора постраждалій країні. РФ відкинула резолюцію ООН про обов'язок сплатити ці кошти Україні.
- У минулому кухар путіна, який після 24.02.2022 керував приватною військовою компанією «Вагнер», члени якої воювали в Україні.
- Словацький політик, який у грудні 2024 року зустрівся з путіним, пояснивши, що це відповідь на нещодавню відмову Зеленського на транзит газу через Україну.
- Використання або загроза застосування насильства для досягнення власних цілей.
- Зерно, із якого роблять борошно. У 2023 р. Україна відправила це зерно начебто не в Африку, а на корм свиням в Іспанію.
- Назва речовини, яку використали для отруєння Навального та Скрипалів. Кремль заперечував факт її використання.
- В Україні за законом нібито зобов'язали всіх Тетян змінити ім'я. Як їм запропонували перейменуватись?
- Куди прямував літак, який у грудні 2024 року, згідно з попередніми висновками розслідування, збила російська ППО. Кремль виправдовувався, що він розбився через зіткнення зі зграєю птахів.
- Хижий птах родини яструбових, зображений на гербі РФ та на Софійському соборі у Києві із двома головами, що нібито означає зв'язок з РФ.
- Компанія з виробництва мультфільмів, на заставці якої зображений палац. У 2022 р. компанія нібито визнала псевдореферендуми на тимчасово окупованих територіях.

Прийом дзвінків з понеділка по п'ятницю, з 10:00 до 18:00 години. До 10-го числа наступного місяця.

Переможець попереднього місяця: Сергій Мефодовський, Одеська область

Чекаємо на ваші відповіді та дзвінки за номером - **099-256-43-15**.

Спортивна орбіта

Ольга Харлан отримала нагороду «Спортивний символ єдності»

В Олімпійському домі у Києві відбулося урочисте нагородження вихованки миколаївської школи фехтування Ольги Харлан. Наша ушлявлена на шаблітку отримала спеціальну відзнаку НОК України «Спортивний символ єдності».

Вручаючи нагороду дворазовій олімпійській чемпіонці, президент Національного олімпійського комітету Вадим Гутцайт наголосив, що вона стала справжнім голосом українського спорту в складний для країни час війни.

Також в межах церемонії Ользі Харлан було вручено ексклюзивну іменну керамічну статуетку, що символізує перемогу й незламний дух.

Андрій Куліуш та Антон Сміян - переможці юніорського чемпіонату України з легкої атлетики

У Києві відбувся командний чемпіонат України серед юніорів з легкої атлетики у приміщенні.

Миколаївці здобули дві золоті нагороди. Андрій Куліуш переміг у потрійному стрибку з результатом 15,00 м. Антон Сміян був найшвидшим в бігу на 800 метрів - 1:56,25 хв.

Віталій Карпенко фінішував сьомим на 200-метровці - 23,48 сек. Олександр Лелиця став восьмим у стрибках у висоту - 185 см. У бігу на 60 м з бар'єрами Марія Боброва - дев'ята, 10,31 сек, Катерина Трушкіна - десята, 10,37 сек.

Юні миколаївські рапіристи змагались в Грузії та Греції

Відбулися особисті змагання на етапах юніорського кубку світу з фехтування на рапірах: серед дівчат в Тбілісі (Грузія), серед хлопців - в Іракліоні (Греція). Серед учасників були й миколаївці.

У дівчат Мілана Степовик посіла 26-е місце, у хлопців: Артем Коржовой - 81-й, Микита Асташов - 83-й, Єлізар Дирда - 90-й.

Переможцями стали Матілде Молінарі (Італія) та Річард Лі (США).

Підготував Віталій СИНЯВСЬКИЙ.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, опублікований на 11-й стор.

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ: 3. «Бенфіка». 9. Франко. 10. Джокер. 11. Наталка. 12. Степан. 13. Мудрик. 14. Раунд. 15. «Арго». 17. Абат. 22. Сорок. 23. Торба. 24. Надра. 25. Візит. 26. Літо. 29. Лавр. 31. Холмс. 34. Патент. 36. Широта. 37. Рогатка. 38. Фіалка. 39. Фрегат. 40. Пандора.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Оратор. 2. Дніпро. 3. Бонн. 4. Нитка. 5. Іклан. 6. Адам. 7. Ковдра. 8. Періла. 15. «Арсенал». 16. Геродот. 18. Борозна. 19. Трактор. 20. Океан. 21. Отава. 27. Італія. 28. Отелло. 29. Лорнет. 30. Ватман. 32. Орган. 33. Метро. 35. Трап. 36. Шафа.

3 посмішкою! Анекдоти

Як будувати кар'єру так, щоб почати реально заробляти: бакалаврат > магістратура > аспірантура > курси манікюру.

На весіллі.
– Порада вам та любов!
– А грошима можна?

У мене в стосунках зараз цукерково-букетний період. А так хочеться мерседесно-квартирний...

– Цилечко, люба, а шо ти така сумна?
– Ой, Фімо, відчепіться! Жити зовсім не хочеться...
– Таки знову зважувалася, так?

Подружжя – це стосунки між двома людьми. Один з яких завжди правий, а інший – чоловік...

– Скажіть, як ви пристосовуєтеся і виживаєте в цьому світі, що весь час деградує?
– Ну це просто. Деградує разом із ним.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД

К	К	Д	Ф	Ш	Н	Р	Г
К	У	Р	А	Т	О	Р	Ш
Ш	О	П	О	М	Д	К	А
Л	І	Т	О	П	І	С	Б
Т	Р	Н	И	В	А	Т	Е
П	А	Р	М	Е	З	А	Н
М	А	Р	А	Р	О	Г	
Г	У	Л	Я	Ш			
Р	І	К	А				
М	К	Т					
А	Т	А	Ш	Е			
Х	Р	А	Н				
Н	Х						
О	С	Т	Р	Е	К	А	Т
П	Н	И	Т	К	А	П	Т
П	О	Р	І	Г	В	Л	О
К	К	А	Г	А	Т	Ф	А
Р	У	Н	О	Е	Т	И	К
С	Л	А	Н	О	С	М	Я
М	А	З	Ь	А	Р	А	В